

CHECKLISTA UNDERSÖKNING

En undersökning genomförs enligt 6 kap.3§ Miljöbalken för att svara på frågan om planens genomförande kan antas medföra betydande miljöpåverkan (BMP). Undersökningen är en analys som leder fram till ställningstagandet om en strategisk miljöbedömning ska göras och en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) behöver tas fram för en plan eller ej. För en plan som kan antas innebära betydande miljöpåverkan skall en strategisk miljöbedömning göras och en MKB tas fram enligt 4 kap. 34 § Plan- och bygglagen (2010:900).

Checklistan ska också användas till att identifiera frågor som bör utredas vidare i planarbetet, trots att planens genomförande inte bedöms innebära betydande miljöpåverkan. Då bedömningarna görs i ett tidigt skede i planarbetet kan de under planarbetets gång komma att ändras, i och med att ny kunskap kan tillkomma samt att inriktningen på planförslaget kan komma att ändras, vilket innebär att bedömningarna ska ses som preliminära.

Begrepp:

Strategisk miljöbedömning

Processen för miljöbedömning- och konsekvensbeskrivningsarbetet

Miljökonsekvensbeskrivning (MKB)

Skriftlig dokumentation av miljöbedömningen

Undersökning

Bedömning av om en plan behöver MKB eller ej

Detaljplan för:	Ärtetjärn 1:35 m fl, Årjängs kommun
Fastighetsbeteckning:	Ärtetjärn 1:35
Planens syfte:	Planen syftar till att möjliggöra en bebyggelseutveckling för bostadsändamål inom FÖP Töcksfors samt LIS-område i ett attraktivt västerläge sydväst om Töcksfors tätort. Planen syftar vidare till att genom föreslagen vägdragnings placering möjliggöra för en vidare utveckling av Årjängs kommuns fastighet Töcksmarks Stom 2:4.
Handläggare:	Daniel Nordholm

Figur 1: Kartan visar planområde rödmarkerat.

Planens huvuddrag

För fullständig beskrivning av områdets förutsättningar, se planbeskrivning tillhörande detaljplanehandlingar.

Planområdet omfattar fastigheten Ärtetjärn 1:35 (4) samt delar av Ärtetjärn 1:10 samt Töcksmarks-Stom 2:4. De senare fastigheterna avser dragning av en gata till planområdet. Markanvändningen inom planområdet avser kvartersmark för bostadsändamål, teknisk anläggning samt allmän platsmark.

Lokalisering

Området Batteriåsen har sedan länge varit föremål för intresse för tätortsutveckling. Området finns utpekad i förslag till FÖP (Fördjupning av översiktsplanen) Töcksfors. För aktuellt planområde finns en planintressent som önskar utveckla delar av detta område.

Platsens förutsättningar

Området består av en skogsbeklädd (delvis avverkad) västersluttning ned mot sjön Töck, med en inbördes nivåskillnad om ca 10 meter (mellan +113 till +123 m (RH 2000)).

Nuvarande miljöbelastningar

Planområdet påverkas inte av några miljöbelastningar inom planområdet. Norr om planområdet finns E18 belägen, vilken påverkar ljudmiljön inom planområdet.

Nollalternativ

Om en detaljplan inte tas fram och genomförs förblir området ett obebyggt skogsområde i utkanten av Töcksfors samhälle, och nya bostadsmöjligheter i attraktiva lägen kan inte tillskapas inom platsen.

Betydelse för andra planer

Detaljplanens genomförande kräver att en ny gata byggs över delar av fastigheterna Ärtetjärn 1:10 samt Töcksmarks-Stom 2:4.

Det är viktigt att gatan över Töcksmarks-Stom 2:4 (som ägs av Årjängs kommun) förläggs i en sträckning som inte hindrar en lämplig tätortsutveckling på längre sikt, inom nämnd fastighet.

Planens tänkbara effekter på miljön (inom och utanför planområdet)

Del 1. Miljöbalken				
Riksintressen - 3, 4 kap.				
Påverkar planen riksintresse för:	Påverkan			Kommentarer
	Stor	Liten	Berörs ej	
Yrkesfiske			X	
Friluftsliv		X		Området ligger längs sjön Töck och Dalslands kanal vilken är utpekad som Riksintresse för friluftsliv enligt naturvårdsverket. Planen bedöms dock inte påverka detta intresse negativt då fripassage för allmänheten längs strandlinjen kommer att säkerställas i detaljplan.
Naturvård		X		Se ovan.
Kulturmiljövård			X	
Ämnen och material			X	
Energiproduktion			X	
Vattenförsörjning			X	
Kommunikation			X	Nordöst om planområdet går E18 som är riksintresse för kommunikationer. Planen påverkar inte detta intresse.
Totalförsvaret			X	
Övriga anläggningar			X	
Rörligt friluftsliv		X		Området ligger längs sjön Töck och Dalslands kanal vilken är utpekad som Riksintresse för rörligt friluftsliv enligt naturvårdsverket. Friluftslivet är troligtvis begränsat i området idag, då upplevelsevärde i den avverkade delen av skogen är relativt lågt och den bergiga terrängen gör det relativt svårt att röra sig i området vid strandkanten. Planen bedöms inte påverka detta intresse negativt då fri passage för allmänheten längs strandlinjen kommer att säkerställas i detaljplanen.
Skyddade vattendrag			X	
Natura 2000			X	
Miljö kvalitetsnormer – 5 kap.				
Påverkar planen miljö kvalitetsnormer för:	Påverkan			Kommentarer
	Stor	Liten	Berörs ej	
Föroreningar i utomhusluft			X	Överskridande av normers nivåer för utomhusluft är

(SFS 2010:477)				generellt lokala och beror främst på höga trafikflöden eller tät vedeldning i kommunen. Planen föreslås möjliggöra för bostäder, vilka kan innebära att trafiken till området ökar något men bedöms inte bidra till överskridande av MKN för utomhusluft.
Vattenförekomster (SFS 2004:660)		X		Töck har idag en måttlig ekologisk status med kvalitetskrav om god ekologisk status år 2027. Den hydrologiska regimen och konnektiviteten påverkas av hur vattnet regleras av slussar och vattenkraft. Vattnet har gått från otillfredsställande ekologisk status föregående förvaltningscykel till måttlig. Planen möjliggör för ett mindre antal bostäder vilket medföra ytterligare utsläpp av dagvatten (genom något mer hårdgjorda ytor) men där närheten till bland annat Töcksfors skola gör att det finns möjlighet att ansluta den blivande bebyggelsen till kommunalt vatten och avlopp. Planen kommer inte heller innebära att större ytor hårdgörs. Bedömningen görs att MKN för vatten inte kommer att påverkas negativt vid ett plangenomförande.
Föroreningar i fisk- och musselvatten (SFS 2001:554)		X		Se ovan.
Omgivningsbuller (SFS 2004:675)			X	MKN för omgivningsbuller gäller idag endast kommuner över 100 000 inv, vilka ska kartlägga och upprätta åtgärdsprogram.
Skydd av områden – 7 kap.				
Påverkar planen:	Påverkan			Kommentarer
	Stor	Liten	Berörs ej	
Nationalpark			X	
Naturresevat			X	
Kulturresevat			X	
Naturminne			X	
Biotopskyddsområde			X	
Djur och växtskyddsområde			X	
Strandskyddsområde		X		Där bebyggelse planeras inom strandskydd behöver strandskyddet upphävas med planbestämmelse. Fastigheten är dock utpekad som LIS-område i kommunens översiktsplan vilket underlättar byggnation av fler bostäder inom strandskyddat område. Ett ianspråktagande av området bedöms inte medföra några stora konsekvenser för det djur- och växtliv som finns i området då ersättningsmiljöer finns i hög utsträckning. Bedömningen görs att allmänhetens åtkomst till stranden och vattnet kan förväntas förbättras i samband med exploatering.
Miljöskyddsområde			X	
Vattenskyddsområde			X	
Annat			X	
Övriga bestämmelser				
Påverkar planen:	Påverkan			Kommentarer

	Stor	Liten	Berörs ej	
Kommer verksamheter som planen tillåter eller iordningställandet av planområdet att kräva anmälan eller tillstånd enligt miljöbalken		X		

Del 2. Omgivning

Natur

Påverkar planen:	Påverkan			Kommentarer
	Stor	Liten	Berörs ej	
Område utpekade i kommunal plan		X		Fastigheten är en del av LIS-området Batteriåsen och kommunens LIS-plan. Området är därmed utpekade i kommunens översiktsplan (2016) och samrådsförslag till fördjupad översiktsplan för Töcksfors tätort (2019). Planen är förenlig med kommunens tidigare uttryckta intentioner.
Nyckelbiotop			X	
Sumpskog			X	
SKS naturvärden			X	
Våtmark eller myrmark			X	
RAMSAR områden			X	
Skyddsvärda träd			X	
Ändliga naturresurser			X	
Areella näringar			X	Området angränsar i söder till åkermark. Planen bedöms inte påverka jordbruket negativt. Detaljplanen reglerar avstånd och vegetation mellan kvartersmark för bostäder och jordbruksmark i syfte att minska störningar.
Växtarter och växtsamhällen		X		Planområdet är cirka 3 hektar stort och utgörs av avverkad skog i norr samt ett mindre skifte av ung, mycket tät granskog i söder som ansluter till åkermark. Inga utpekade naturvärden finns i området enligt Länsstyrelsens webbgis och inga observationer av rödlistade eller skyddade arter finns registrerade i artportalen. Bedömningen görs att planen inte kommer innebära en negativ påverkan på natur, växter och djur. En naturvärdesinventering kan komma att krävas, och kommer då att göras under våren 2020 (inför planens granskningskede).
Friluftsliv		X		Hela området är allemansrättsligt tillgängligt. Friluftslivet är troligtvis begränsat i området idag då upplevelsevärde i den avverkade delen av skogen är relativt lågt och den bergiga terrängen gör det relativt svårt att röra sig i området vid strandkanten. Området angränsar idag inte heller i det närmaste av större bostadsbebyggelse som annars potentiellt skulle kunna ha nyttjat området för närrekreation.
Annat			X	

Djurliv

Påverkar planen:	Påverkan			Kommentarer
	Stor	Liten	Berörs ej	
Artskyddsförordningen (2007:845)			X	
Någon unik, sällsynt eller hotad djurart			X	
Antalet eller sammansättningen av övriga djurarter			X	
Fiskevatten eller jaktmarker			X	
Mark				
Påverkas planen av:	Påverkan			Kommentarer
	Stor	Liten	Berörs ej	
Avsevärd förändring av mark eller vattenanvändning i området		X		Idag finns ingen detaljplan för området som reglerar markanvändningen. Ett plangenomförande kommer innebära att ett delvis avverkat skogsområde samt ett mindre orört skogsparti i söder kommer att bebyggas med ett mindre antal bostäder. Skog kommer behöva tas ner och marken kommer att behöva bearbetas för att möjliggöra för tomter och en mindre gata in på området. Intrången bedöms som relativt ringa men skiljer sig mycket ifrån dagens användning.
Instabilitet i mark (de geologiska grundförhållandena)	X	X		I planområdets norra del består grundlagret av berg med tunt ytlager av morän. I den södra delen består grundlagret av lera-silt. Då området har ett strandnära läge, består av lera-silt samt att en mindre marklutning förekommer i området så bör planläggningen föregås av en geoteknisk undersökning (PM) med hänsyn till en förhöjd risk för ras och skred i det södra området. Det södra området har även pekats ut som ett aktsamhetsområde för skred i finkornig jordart av SGI.
Risk för erosion			X	
Skada eller förändring av någon värdefull geologisk formation			X	
Förorenad mark			X	
Vatten				
Påverkar planen:	Påverkan			Kommentarer
	Stor	Liten	Berörs ej	
Nyttjande av vattenresurser			X	
Risk för översvämning		X		Området är inte karterat men dess topologi är relativt plant och sluttande. Marknivåerna inom planområdet varierar mellan +3 till +7 meter över sjön. Risken för översvämning bedöms som liten.
Skyfall			X	Området avvattnas naturligt från öster mot väster ned mot sjön Töck. Det bedöms inte finnas risk för översvämning i relation till skyfall inom planområdet.
Förändrade avrinning eller infiltrationsförhållanden			X	Bedömningen görs att hantering av dagvatten kommer att kunna omhändertas inom den egna fastigheten.
Förändrade sedimentations-			X	

förhållanden i vattendrag, sjöar eller havsområde				
Förändringar på grund- eller ytvattnet.			X	
Förändrat flöde eller riktning eller strömförhållanden i något vattendrag, sjö eller havsområde			X	
Att vattendom krävs			X	
Luft och klimat				
Påverkar planen:	Påverkan			Kommentarer
	Stor	Liten	Berörs ej	
Väsentliga luftutsläpp eller försämring av luftkvalitén			X	
Obehaglig lukt			X	
Förändringar i luftrörelser, luftfuktighet, temperatur eller klimat (regionalt eller lokalt)			X	
Skuggbildning			X	
Kulturmiljö				
Påverkar planen:	Påverkan			Kommentarer
	Stor	Liten	Berörs ej	
Kulturmiljöprogram		X	X	Området berörs inte av kulturmiljöprogrammet "Ditt Värmland". Fastigheten Ärtetjärn 1:35 ingår dock i LIS-området Batteriåsen och där den norra delen av detta område omfattas av kulturmiljöprogrammet.
Negativt påverka område med fornlämningar eller annan kulturhistoriskt värdefull miljö			X	Inga utpekade värdefulla forn- eller kulturhistoriska lämningar finns registrerade i Fornsök eller Länsstyrelsen webbgis.
Byggnadsminnen eller fornminnen			X	Se ovan.
Stads- och landskapsbild				
Påverkar planen:	Påverkan			Kommentarer
	Stor	Liten	Berörs ej	
En förändring av någon utsikt eller landskapsmässigt/stadsmässigt skönhetsvärde eller skapas någon för allmänheten obehaglig landskapsbild/stadsbild		X		Ett genomförande av planen innebär att fastigheten Ärtetjärn 1:35 kommer att bebyggas med ett mindre antal bostäder. En landskapsbildsförändring sker främst för boende och besökare på västra sidan av Töck då skog kommer ersättas med bostäder. Töck är idag redan delvis bebyggt med små gårdsbildningar längs den östra sidan vilket gör att ytterligare bostäder kan påverka landskapsbilden neutralt eller positivt.
Infrastruktur				
Påverkar planen:	Påverkan			Kommentarer
	Stor	Liten	Berörs ej	
Reservatsområde för väg, järnväg eller teknisk försörjning			X	
Trafikstrukturen		X		Närmaste väg är Fågelviksvägen cirka 300 meter öster om planområdet. En ny GATA in till planområdet kommer att behöva angöras längs denna väg. Utredning om var vägdragning lämpligast sker bör

				<p>dock undersökas då denna vägdragnig kommer att påverka fastigheterna Ärtetjärn 1:10 och Töcksmarks Stom 2:4, dvs de två kvarvarande fastigheterna i LIS-området Batteriåsen. ÅDT längs Fågelsviksvägen är 953 fordon med mätning gjort 2008. Bedömningen görs att vägen har fortsatt kapacitet.</p> <p>Närmaste cykelväg finns längs med Skolvägen som går strax öster om Fågelsviksvägen. Närmaste busshållplats finns cirka 450 meter öster om planområdet vid Töcksfors skola.</p> <p>Parkering föreslås anordnas på kvartersmark i planområdets östra del.</p>
Påverka trafiksäkerheten.		X		Utredning om var vägdragnig lämpligast sker bör undersökas med hänsyn till trafiksäkerhet längs Fågelsviksvägen samt hur fastigheten Töcksmarks-Stom 2:4 avses utvecklas.
Ge upphov till betydande fordonstrafik.		X		Planens genomförande innebär att byggrätter för bostäder skapas inom planområdet. Detta innebär att trafik kommer att passera in- och ut till- och från området.
Alstring av avfall		X		
Övrig infrastruktur		X		Anslutning till det kommunala verksamhetsområdet för VA finns öster om planområdet.
Behov av följdinvesteringar	X			GATA, VA, Fiber.

Del 3. Effekter på hälsa

Störningar

Påverkar planen:	Påverkan			Kommentarer
	Stor	Liten	Berörs ej	
Ökade utsläpp av hälsofarliga ämnen			X	
Ökning av nuvarande ljudnivå			X	
Att människor exponeras för ljudnivåer över rekommenderade gränsvärden			X	Buller från E18 har undersökts inom ramen för planarbetet och värdena understiger med stor marginal de gällande riktvärden som finns reglerade i bullerförordningen.
Vibrationer som kan störa människor			X	
Elektriska eller magnetiska fält			X	
Djurhållning med allergirisk		X		Jordbruk bedrivs söder om planområdet vilket kan orsaka störningar. Detaljplanen har avpassats avseende störningsrisk genom avstånd och vegetationsbestämmelser.
Spridning av ämnen från samhällets produktion			X	
Nya ljussken som kan vara bländande			X	

Negativ inverkan från befintlig miljöstörande verksamhet i omgivningen			X	
Risk och säkerhet				
Påverkas planen av:	Påverkan			Kommentarer
	Stor	Liten	Berörs ej	
Explosionsrisk			X	
Risk för utsläpp av särskilt miljö- och hälsofarliga ämnen			X	
Att vid händelse av allvarlig olycka eller andra omständigheter innebära att människor utsätts för hälsofara			X	
Att människor utsätts för hälsofara inklusive mental ohälsa			X	
Risk för att människor utsätts för joniserade strålning (radon)		X		Området ligger inom normalriskområde för radon.
Kan ett genomförande av planen ge upphov till förändrade risker i samband med transport av farligt gods			X	
Brandrisk och utrymning (ev. samråd med Räddningstjänsten)			X	Frågan hanteras inom ramen för bygglov.
Social hållbarhet				
Påverkas planen av:	Påverkan			Kommentarer
	Stor	Liten	Berörs ej	
Jämställdhet		X		<p>Området har närhet till Töckfors skola samt goda möjligheter att ansluta till det kommunala gång- och cykelnätet. Kollektiv anslutning finns även intill skolan. Ett plangenomförande bedöms ha goda möjligheter att tillgodose möjligheterna till att kunna välja andra färdmedlen än bilen om den GATA som angörs via Fågelviksvägen förses med separat gång- och cykelbana.</p> <p>Planens syfte är att möjliggöra bostadsbebyggelse i ett attraktivt läge vid Töck. Jämställdheten hade kunnat gynnas ytterligare i området om planen syftade till att uppföra bostäder i varierande upplåtelseformer samt storlek.</p>
Barnens perspektiv		X		<p>Området har närhet till Töckfors skola samt goda möjligheter att ansluta till det kommunala gång- och cykelnätet. Ett plangenomförande bedöms ha goda möjligheter att tillgodose möjligheterna för barn att själv kunna ta sig till och från skolan om den GATA som angörs via Fågelviksvägen förses med separat gång- och cykelbana. Att barn själva säkert kan ta sig till och från skolan är en socialt viktig faktor för barn och ungas hälsa och välbefinnande.</p> <p>Planområdet består idag av avverkad skog samt ett skifte av ung, mycket tät granskog i söder. Detta</p>

			skogsområde med de funktioner som en skog besitter genom möjlighet till lek och rekreation kan komma att ersättas med kvartersmark för bostadsändamål. Dock bedöms området inte ha nyttjats av barn i någon större utsträckning för lek och rekreation sen tidigare. Men med bostäder i området ökar möjligheterna för att den skog som ansluter till planområdet nyttjas av de barn som kan komma att bo i området.
Tillgänglighet för personer med funktionsvariation		X	Det bedöms finnas goda möjligheter att skapa god tillgänglighet i området då området är relativt plant. Ett övergripande krav på tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga finns i PBL vilka ska följas. Övrig utformning för att tillgodose ökad tillgänglighet prövas i bygglovsskedet.
Sammanställning av planens påverkan på social hållbarhet		X	Planområdet ingår i LIS-området Batteriåsen och där planens syfte är att möjliggöra för ytterligare bostäder vid sjön Töck i Töcksfors. Bostäderna kommer ha ett attraktivt och strandnära läge vilket stödjer kommunens utveckling och där fler bostäder i kommunen gynnar rörligheten på bostadsmarknaden. Planområdet har ett relativt centralt läge, med en närhet till Töcksfors skola samt goda möjligheter att ansluta till den gång- och cykelväg som finns vid Skolvägen. Behovet av inte behöva använda bilen för kortare resor är gynnsamt sett ur ett jämställdhetsperspektiv samt ur ett barnperspektiv om GATAN, som kommer att planeras i området, förses med en separerad gång- och cykelväg. Vilken samhällsgrupp som har möjlighet samt vilka som kommer att etablera sig i området påverka av vilken typ av bostadsbebyggelse som uppförs.

Samlad bedömning av planens konsekvenser	
Markanvändning	Detaljplanen möjliggör en utveckling av ett bostäder i ett attraktivt läge i Töcksfors. Planområdet pekas idag ut som objekt för framtida markanvändning i kommunens LIS-plan vilket görs att planförslaget är förenligt med kommunens intentioner för utveckling i Töcksfors. Planområdet ingår inte i kommunens verksamhetsområde för VA men där möjligheterna att ansluta till det kommunala nätet ges vid Töcksfors skola, cirka 450 meter öster om planområdet och Fågelviksvägen. Området idag består av cirka 3 hektar skogsmark där majoriteten är avverkad men där inga naturvärden finns registrerade. Totalt sett bedöms planens genomförande preliminärt inte medföra några omfattande negativa konsekvenser för närområdet.
Övriga tillstånd för planens genomförande	
Förebyggande och/eller kompensationsåtgärder	
Motstående intressen	

Sammanfattande kommentarer

De sakfrågor som bedöms kräva särskild utredning eller fördjupning inom ramen för planarbetet är:

Dnr: KS 2018/200.20

- Geoteknisk utredning
- Trafik (anslutningar till statlig väg m m)
- Bullerpåverkan från E18
- Naturvärden

Undersökningen visar på att ingen strategisk miljöbedömning eller miljökonsekvensbeskrivning behöver upprättas för planområdet då planens konsekvenser inte bedöms innebära risk för betydande miljöpåverkan.

Årjängs kommun fattar därmed beslut om att en strategisk miljöbedömning inte krävs för aktuell detaljplan

Motiverat ställningstagande

Med utgångspunkt från ovanstående checklista gör kommunen den bedömningen att ett genomförande av detaljplan för Ärtetjärn 2:35 m fl ej medför betydande miljöpåverkan enligt MB kap 6. En miljöbedömning enligt MB kap 6 §11, 16, 18 bedöms därmed inte behöva göras.

2020-06-24

Reviderad 2023-03-23

.....

Handläggare

Daniel Nordholm
Kommunarkitekt